

Zadanie 5.1 Upowszechnianie i wdrażanie wiedzy na rzecz poprawy konkurencyjności i innowacyjności sektora ogrodniczego z uwzględnieniem jakości i bezpieczeństwa żywności oraz ochrony środowiska naturalnego

Okres realizacji 2015-2020

Kierownik zadania: – dr Małgorzata Sekrecka (od 1 grudnia 2015)

Pozostali wykonawcy: dr hab. R. Maciorowski, dr P. Brzozowski, dr A. Marosz, dr K. Zmarlicki, mgr K. Bisko, mgr E. Kolis-Mikina, mgr M. Kowalski, mgr B. Nowak, mgr J. Miszczak, mgr E. Szczechowicz, mgr D. Sas, inż. D. Polkowska, M. Nowak

Celem zadania jest upowszechnianie i wdrażanie wiedzy uzyskanej w wyniku realizacji zadań merytorycznych z czterech obszarów Programu.

W 2016 roku, na stronie internetowej Instytutu Ogrodnictwa, w zakładce „Program Wieloletni IO 2015-2020” (<http://www.inhort.pl/projekty-badawcze/projekty-finansowane-przez-mrirw/program-wieloletni-io-2015-2020>) były umieszczane i aktualizowane informacje m.in. streszczenia, raporty, ulotki, broszury, poradniki, metodyki, publikacje z realizowanych zadań, postery i prezentacje prezentowane lub/i publikowane w materiałach na różnych targach i konferencjach, jak również relacje z przeprowadzonych szkoleń wraz z fotogalerią. Opracowano redakcyjnie i przygotowano do opublikowania na stronie internetowej lub do wydrukowania materiały i opracowania przygotowywane w ramach realizacji zadań Programu.

Opracowano redakcyjnie i graficznie, a następnie wydrukowano 8 ulotek:

- „Bakteria *Xylella fastidiosa*. Nowe zagrożenie dla upraw w Unii Europejskiej”,
- „Kóзка azjatycka *Anoplophora glabripennis*”,
- „Kóзка cytrusowa *Anoplophora chinensis*”,
- „Opietek brzożowiec – *Agrilus anxius*”,
- „Opietek jesionowiec – *Agrilus planipennis*”,
- „Opietek złotopłamkowy – *Agrilus auroguttatus*”,
- „Wrzecionowatość bulw ziemniaka (PSTVd)”,
- „Owocóweczka południóweczka *Cydia molesta*” (*syn. Grapholita molesta*),

oraz 1 broszurę:

- „Analiza Zagrożeń i Krytyczne Punkty Kontroli Praktyczne aspekty wdrażania HACCP dla miejsc sortowania, pakowania i przechowywania świeżych owoców i warzyw oraz identyfikowalność produktów”.

Przeprowadzono 10 szkoleń:

1. „Odmiany, uprawa i cięcie winorośli w praktyce”,
2. „Wykorzystanie internetowej platformy wspomagania decyzji nawodnieniowych do wyznaczania potrzeb wodnych roślin sadowniczych”,
3. „Kontrola upraw ekologicznych pod względem pozostałości środków ochrony roślin: pobieranie prób, metody analiz oraz interpretacja wyników badań”,
4. „Uprawa, odmiany i zbiór jagody kaczki”,
5. „Odmiany winiarskie, uprawa, rozmnażanie, ochrona winorośli przed chorobami i szkodnikami”,
6. „Wytwarzanie elitarnego materiału szkółkarskiego roślin sadowniczych wolnego od wirusów, fitoplazm i wiroidów”,
7. „Formowanie i uprawa drzew pestkowych – czereśnia”,
8. „Materiał rozmnożeniowy i nasadzeniowy roślin warzywnych i ozdobnych”,
9. „Aktualne problemy techniki ochrony upraw polowych i sadowniczych”,
10. „Nawożenie roślin ogrodniczych”.

Przygotowano raport składający się z trzech części dotyczący średnio- i długoterminowych kierunków rozwoju polskiego ogrodnictwa z uwzględnieniem rynku agrestu, borówki wysokiej, porzeczki czarnej, ogórków gruntowych, papryki, buraków ćwikłowych oraz chryzantemy, roślin doniczkowych ozdobnych z liści i szkółkarskiego materiału wyjściowego.

Upowszechnianie Programu Wieloletniego miała miejsce podczas szkoleń przeprowadzanych w Instytucie Ogrodnictwa. Program Wieloletni popularyzowano poprzez różnego rodzaju „nośniki” takie jak: plakaty typu roll-up, ścianka segmentowa, materiały promujące wyniki uzyskane w ramach zadań PW, a także w czasie rozmów bezpośrednich na stoiskach wystawowych Instytutu Ogrodnictwa podczas: XII Międzynarodowych Targów Agrotechniki Sadowniczej MTAS w Warszawie (12-13 stycznia 2016 r.), VI edycji Targów Sadownictwa i Warzywnictwa TSW w Nadarzynie (13-14 stycznia 2016 r.), 7 Konferencji Nawożeniowej w Skierniewicach (5 lutego 2016 r.), 59 Ogólnopolskiej Konferencji Ochrony Roślin Sadowniczych w Ożarowie Mazowieckim (10-11 lutego 2016 r.), III Ogólnopolskiej Konferencji Warzywa Polowe w Ożarowie Mazowieckim (12 lutego 2016 r.), Międzynarodowych Targów Ogrodnictwa i Architektury Krajobrazu GARDENIA i Targów Special DAYS w Poznaniu (25-27 lutego 2016 r.), XXII Międzynarodowych Targów Techniki Rolniczej AGROTECH w Kielcach (18-20 marca 2016 r.), XVII Mazowieckich Dni Rolnictwa i Mazowieckiej Wystawy Zwierząt Hodowlanych w Płońsku (11-12 czerwca 2016 r.), XIX Dnia Otwartych Drzwi Instytutu Ogrodnictwa w Sadzie Doświadczalnym w Dąbrowicach oraz na Polach Doświadczalnych upraw warzywniczych w Skierniewicach (23 czerwca 2016 r.), Ogólnopolskich Dożynek Jasnogórskich, którym towarzyszyły XXV Krajowa Wystawa Rolnicza oraz XVII Dni Europejskiej Kultury Ludowej w Częstochowie (3-4 września 2016 r.), XVIII Dni Ogrodnika – Targów Międzynarodowych w Gołuchowie (10-11 września 2016 r.), XXXIX Skierniewickiego Święta Kwiatów, Owoców i Warzyw oraz XIX Targów Ogrodniczo-Rolnych (17-18 września 2016 r.), XI Jesiennej Giełdy Ogrodniczej połączonej z Podkarpackim Świętem Winobrania 2016 w Boguchwale (1-2 października 2016 r.), IV Międzynarodowego Kongresu Biogospodarki w Łodzi (6-7 października 2016 r.), XIII Rolniczego Festiwalu Nauki w Brwinowie (21 października 2016 r.), I Targów Technologii Sadowniczych i Warzywniczych HORTI-TECH – 18-19 listopada 2016 r. w Kielcach, Jubileuszu 65-lecia naukowych Instytutów ogrodniczych w Skierniewicach (22 listopada 2016 r.), Centralnych Targów Rolniczych w Nadarzynie (25-27 listopada 2016 r.).

Wyniki uzyskane w ramach realizacji zadania 1.1. przedstawione zostały na wykładzie pt. „Nowe odmiany ogórka polowego wyhodowane w Instytucie Ogrodnictwa”, a uzyskane w ramach zadań 1.2. i 1.4. na wykładzie „Perspektywiczne odmiany świdośliwy olcholistnej do uprawy towarowej w Polsce” wygłoszonym podczas XIX Dnia Otwartych Drzwi IO w Sadzie Doświadczalnym w Dąbrowicach w dniu 23.06.2016 r. Wyniki otrzymane w ramach zadania 1.3. upowszechniano podczas szkolenia dotyczącego wytwarzania elitarnego materiału szkółkarskiego roślin sadowniczych wolnego od wirusów, fitoplazm i wiroidów (05.10.2016 r.), a zadania 1.4. podczas szkolenia z zakresu uprawy, odmian i zbioru jagody kamczackiej (07.09.2016 r.) w Skierniewicach.

Wyniki osiągnięte w ramach realizacji zadania 2.1. zostały zawarte w opracowanych redakcyjnie i graficznie: „Poradniku sygnalizatora ochrony marchwi zwyczajnej”, „Metodyce Integrowanej Produkcji brokułu” oraz w 8 ulotkach. Wyniki otrzymane w toku realizacji zadania 2.1. promowano podczas szkoleń z zakresu odmian winiarskich, uprawy, rozmnażania, ochrony winorośli przed chorobami i szkodnikami (21.09.2016 r.) oraz z zakresu wytwarzania elitarnego materiału szkółkarskiego roślin sadowniczych wolnego od wirusów, fitoplazm i wiroidów (05.10.2016 r.), natomiast zadania 2.1, 2.2 i 2.3 podczas

szkolenia dotyczącego materiału rozmnożeniowy i nasadzeniowy roślin warzywnych i ozdobnych (01.12.2016 r.). Wyniki uzyskane w ramach realizacji zadania 2.4. upowszechniano podczas szkolenia dotyczącego aktualnych problemów techniki ochrony upraw polowych i sadowniczych (08.12.2016 r.), a zadania 2.5. podczas szkolenia dotyczącego kontroli upraw ekologicznych pod względem pozostałości środków ochrony roślin: pobieranie prób, metody analiz oraz interpretacja wyników badań, szkolenie z zakresu uprawy (14.06.2016 r.) w Skierniewicach.

Wyniki otrzymane w ramach realizacji zadania 3.1. upowszechniano podczas szkolenia dotyczącego wykorzystania internetowej platformy wspomagania decyzji nawodnieniowych do wyznaczania potrzeb wodnych roślin sadowniczych, które odbyło się w trzech etapach (15.03.2016 r., 16.03.2016 r. oraz 08.04.2016 r.) w Skierniewicach. W ramach realizacji zadania 3.1. przygotowano również baner promujący internetową platformę nawodnieniową, który prezentowany był podczas szkoleń, konferencji, targów, imprez zewnętrznych i innych działań upowszechnieniowych i promocyjnych w ramach zadania 5.1.

Wyniki uzyskane w toku realizacji zadania 3.2. popularyzowano podczas szkoleń dotyczących: materiału rozmnożeniowy i nasadzeniowy roślin warzywnych i ozdobnych (01.12.2016 r.) oraz nawożenia roślin ogrodnich, jako platformy wymiany doświadczeń naukowych oraz oczekiwań praktyków (09.12.2016 r.). Wyniki osiągnięte w ramach realizacji zadania 3.3. propagowano w Skierniewicach podczas szkoleń z zakresu odmian, uprawy i cięcia winorośli w praktyce (09.03.2016 r.), z zakresu odmian winiarskich, uprawy, rozmnażania, ochrony winorośli przed chorobami i szkodnikami (21.09.2016 r.), a także z zakresu formowania i uprawy drzew pestkowych – czereśnia (03.11.2016 r.).

Wyniki uzyskane w ramach realizacji zadania 3.4. upowszechniano podczas szkolenia z zakresu uprawy, odmian i zbioru jagody kamczackiej (07.09.2016 r.) w Skierniewicach.

Wyniki otrzymane w toku realizacji zadania 3.5. zostały zawarte w opracowanej redakcyjnie i graficznie broszurze „Analiza Zagrożeń i Krytyczne Punkty Kontroli Praktyczne aspekty wdrażania HACCP dla miejsc sortowania, pakowania i przechowywania świeżych owoców i warzyw oraz identyfikowalność produktów”.

Wyniki uzyskane w ramach realizacji obszaru 4 upowszechniano podczas 20 Pikniku Naukowego, który odbył się 7 maja 2016 roku w Warszawie, w czasie pokazu, na którym m.in. omawiano znaczenie i rolę owadów pszczołowych w środowisku oraz sposoby powstawania produktów pszczelich.

Opracowano:

Brzozowski P., Marosz A., Zmarlicki K. 2016. Raport: Uwarunkowania w produkcji ogrodniczej w Polsce w roku 2016;

Marosz A. 2016. Wstęp do analizy wyjściowej sytuacji środowiskowej w sektorze produkcji roślin ozdobnych w Polsce w 2015 r., Infrastruktura i Ekologia Terenów Wiejskich (w druku);

Zmarlicki K., Brzozowski P. 2016. Ważne w produkcji i konsumpcji borówek. Jagodnik 5/2016: 80-84.